

La literatura

Q. G. S. i J. P. C.

Intentar esbrinar l'existència d'una literatura de qualitat, al Berguedà, pressuposa regular fins al segle XII, per trobar un dels noms de més gruix de tota la literatura medieval: Guillem de Berguedà, documentat entre 1138-1192/1196. Vescomte de Berga i senyor de Madrona i de Puig-reig, tingué una vida agitada i aventurera. S'han conservat trenta-un sirventesos d'aquest trobador, adreçats als seus enemics polítics i religiosos, amb un llenguatge ferotge, punyent i eficaç. Al costat d'aquests versos, en trobem d'altres d'una sensibilitat i honradesa extremes.

La tradició de la literatura popular religiosa tampoc no és estranya al Berguedà. Els goigs en llaor dels sants o les marededéus constitueixen en la seva part literària, juntament amb el cançoner popular, un llegat ric, de fort arrelament: els «Goigs de Paller» de Falgàs, de Gresolet, dels Tossals etc., encara avui són una mostra de la literatura musical arrelada al poble. Un altre exemple pot ser del «Cançoner del Calic» de Bagà, i el seguit de cançons esparses que hi ha pels pobles i viles del Berguedà. La filosofia té el millor exponent en Antoni Comellas i Cluet (1832-1884).

D'altra banda, també és bergued el millor escriptor de la comarca des de Guillem de Berguedà. Ens referim a Ramon Vinyes i Cluet (1882-1952), del qual se celebra l'any passat el centenari del naixement. Poeta, periodista, narrador, traductor i dramaturg, berguedà universal, fou mestre de Gabriel Garcia Màrquez.

Avui, els noms de Climent Peix (Poemes, 1980) i Climent Forner (L'Ull de Taüll, Obra completa I, 1983), representen una excel·lent continuïtat per a la poesia berguedana.

